Specialpedagogiska institutionen

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot synskada
The Professional Competences of The Special Education Teacher, Specialization in Visual Impairment

30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ2LYS
Gäller från:	HT 2021
Fastställd:	2018-05-09
Ändrad:	2021-05-25
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2018-05-09, och senast reviderad 2021-05-25.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är godkänd på minst sammantaget 15 hp i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap inom speciallärarutbildningen inom Lärarlyftet II vid Stockholms universitet. Ytterligare krävs minst Svenska 3 och Engelska 6, eller motsvarande.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOD1	Synnedsättning ur olika perspektiv	7.5
MOD2	Didaktiska villkor för elever med synnedsättning	15
MOD3	Bedömning av och för kunskapsutveckling	7.5

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att i olika lärmiljöer stödja lärande hos elever med synnedsättning och blindhet (i fortsättningen används endast begreppet "synnedsättning", och däri inkluderas alla grader av synnedsättning, samt blindhet). Detta syfte motiveras av att speciallärarен i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja kunskapsutveckling för elever med synnedsättning, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser. I kursen ingår verksamhetsförlagda fältstudier (VFF).

Delkurs 1. Synnedsättning ur olika perspektiv, 7,5 hp:
- syn och synfunktion,
- vanliga orsaker till synnedsättning förr och nu,
- utvecklingsaspekter i relation till olika typer av synnedsättning
- synnedsättning med och utan ytterligare funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, samt konsekvenser för lärande och delaktighet,
- undervisning av elever med synnedsättning ur ett historiskt perspektiv,
- etiska frågor och rättigheter i samhället för barn med synnedsättning.

Delkurs 2. Didaktiska villkor för elever med synnedsättning, 15 hp:

- lärandeteorier och pedagogisk forskning i relation till undervisning av elever med synnedsättning,
- arbetsmetoder och didaktiska lösningar för att skapa möjligheter till lärande och delaktighet vid olika typer av synnedsättning, med eller utan ytterligare funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter,
- undervisning i att läsa, skriva och räkna,
- grundläggande punktskrift,
- informations- och kommunikationsteknik (IKT) och studietekniska verktyg,
- bilder och bildtolkning,
- orientering och förflyttning, anpassning av den fysiska miljön,
- att anpassa och utvärdera individuella insatser.

Delkurs 3. Bedömning av och för kunskapsutveckling, 7,5 hp:
- olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,
- formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ- och gruppnivå,
- bedömning och betygssättning.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Synnedsättning ur olika perspektiv, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- redogöra för de vanligast förekommande orsakerna till synnedsättning och deras inverkan på synförmåga och synfunktioner,
- redogöra för vilken betydelse olika orsaker till synnedsättning kan ha för barnets utveckling,
- visa insikt i vilka konsekvenser synnedsättning, med och utan ytterligare funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, kan ha för utveckling och lärande,
- redogöra för hur samhälleliga och pedagogiska traditioner präglar och har präglat undervisningen av elever med synnedsättning, nationellt och internationellt,
- redogöra för samhällets stöd till barn med synnedsättning.

Delkurs 2. Didaktiska villkor för elever med synnedsättning, 15 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- analysera innebörder av lärandeteorier och relatera dessa till didaktiska konsekvenser för undervisning av elever med synnedsättning,
- redogöra för synnedsättningens betydelse för pedagogisk och social delaktighet i skolans olika lärmiljöer,
- visa insikt i hur skolan kan utforma en pedagogiskt och socialt tillgänglig undervisning för elever med synnedsättning,
- visa insikt i området IKT generellt, samt hur olika studietekniska verktyg kan tillämpas i undervisningen,
- visa förmåga att bedöma möjligheter och begränsningar med olika studietekniska verktyg i relation till olika typer av synnedsättning,
- visa färdighet i punktskrift,
- visa insikt i tekniker för orientering och förflyttning, samt miljöanpassning,
- värdera, tillämpa och utvärdera arbetsmetoder för undervisning som gynnar lärande och delaktighet för elever med synnedsättning, med eller utan ytterligare funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter.

Delkurs 3. Bedömning av och för kunskapsutveckling, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- genomföra och kritiskt utvärdera pedagogiska utredningar, med beaktande av samverkan med andra yrkesgrupper, lärmiljöer och kunskapsinnehåll relaterat till styrdokument samt olika lärandeförutsättningar, hos barn och elever med synnedsättning,
- utifrån genomförda bedömningar, och i enlighet med skolans lärandemål planera, utforma och kommunicera individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram samt upplägg av anpassad undervisning för barn och elev med synnedsättning,
- konstruera, använda och värdera relevansen av redskap för bedömning av och för kunskapsutveckling hos barn och elever med synnedsättning,
- visa goda insikter i frågor som rör bedömning, pedagogisk utredning och betygssättning ur likvärdighets- och etiska perspektiv.

Undervisning

Undervisningen organiseras genom föreläsningar, seminarier, workshops, laborativa övningar, gruppdiskussioner och verksamhetsförlagda fältstudier (VFF). För att få godkänt betyg krävs närvaro vid obligatoriska seminarier. Kompensering kan ske om student missar obligatoriskt undervisningstillfälle genom ersättningsuppgift angiven av kursansvarig.

Undervisningen sker på olika sätt, på campus, flexibelt med hjälp av digitala resurser eller via distans.

Undervisning kan förekomma på såväl svenska som engelska. För mer detaljerad information hänvisas till kurssidan i utbildningskatalogen, vilken finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer
Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 2 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig examination inlämningsuppgift.

Delkurs 3 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift. Gruppuppgiften redovisas även muntligt vid examinerande seminarium.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

Om studenten har ett intyg från Stockholms universitet med rekommendation om särskilt stöd har examinator möjlighet att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

b) Betygsskala
Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Gruppuppgifterna bedöms enligt en tvågradig betygsskala:
G = Godkänd
U = Underkänd

c) Betygskriterier
De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d) Slutbetyg
För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningar.

För att få godkänt betyg på delkurs krävs lägst betyget E på de individuella examinationsuppgifterna samt betyget G på gruppuppgifterna. För att få godkänt betyg krävs närvaro vid obligatoriska seminarier.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Betyget på hela kursen sätts genom ett viktat genomsnitt av delkursernas resultat. Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där delkurserna viktas med det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e) Examinationstillfällen och underkännande
För varje kurstillfälle ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår ett kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx, F eller U på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till prefekt, på delegation av institutionsstyrelsen. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter
Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på de individuella skriftliga inlämningsuppgifterna kan

medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in efter överenskommelse efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator.

Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E.
Vid godkänd komplettering av brister som gäller förståelsekaraktär används betygen C-E.

Övergångsbestämmelser

När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte ingå i examen tillsammans med en annan kurs vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen är en uppdragsutbildning och ges som programkurs på avancerad nivå inom Speciallärarprogrammet, 90 högskolepoäng. Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Kurslitteratur

Aktuell litteraturlista finns tillgänglig på kurssidan i utbildningskatalogen senast två månader före kursstart.